

**Welkomstwoord van burgemeester Annie Brouwer
bij de ontmoeting van religieuze en levensbeschouwelijke gemeenschappen
'In vrijheid verbonden; samen leven in wederzijds respect'
op dinsdag 23 januari 2007 te Utrecht.**

Majesteit, excellenties, dames en heren,

De stad Utrecht, waar ik u welkom heet, was lang geleden het centrum van waaruit het christelijk geloof werd verspreid onder de Friezen, die hier toen woonden. Dat gebeurde eerst door Angelsaksische missionarissen, later door bisschoppen. Die maakten Utrecht tot het kerkelijk en ook wereldlijk centrum van het noorden van Nederland. De symbolen daarvan kennen we nog altijd. De rijke historische binnenstad, de Domtoren en de Domkerk en ook deze aula. Want deze zaal, gebouwd in 1455, was van oorsprong de Grote Kapittelzaal, die diende als vergaderzaal van de kanunniken - het bestuur- van de Dom. Eén factor bleef in al die eeuwen Utrechtse en Nederlandse geschiedenis constant: de dynamiek van de komst van nieuwe mensen. Romeinen. Noormannen. Friezen. Franken. Spanjaarden. Hugenoten. Portugese joden. Fransen. Duitsers. Gelderlanders. Brabanders. Vlamingen. Hollanders. Italianen. Chinezen. Turken. Marokkanen. Utrecht is altijd een stad geweest die mensen trok. De redenen daarvoor waren altijd dezelfde. Wat dat betreft heeft Prediker gelijk: er is niets nieuws onder de zon. Mensen komen en gaan omdat ze op de vlucht zijn. Mensen komen en gaan omdat ze een beter bestaan zoeken. Of überhaupt een bestaan.

In Utrecht gaat het, als stad in de wereld, met die groepen nieuwe mensen niet anders dan elders. Eerst kabbelt het een tijdje voort. De mensen leven NAAST elkaar, maar MET elkaar, nee. Er is vooral ook niemand die zich voor dat MET elkaar verantwoordelijk voelt. Soms assimileren nieuwe groepen. Waarbij vrijwel altijd kunst en cultuur dienen als breekijzer. Anders gezegd: vaak blijkt de samenleving zelf één groot Kosmopolis. Soms assimileren nieuwe groepen NIET. Zonderen ze zich zelfs af en zijn gevoelig voor ideeën van fundamentalisme en radicalisering waardoor hun rijkdom aan tradities en ideeën niet wordt gedeeld met de wereld om hen heen. Dan moet iemand in naam van de samenleving expliciet het initiatief nemen. Zoals dat gebeurde in 1579, bij de sluiting van de Unie van Utrecht, die het voor protestanten en katholieken in Nederland mogelijk maakte, vreedzaam in één maatschappij samen te leven. Al had Willem van Oranje zelf die verdraagzaamheid graag nog wat hechter willen verankeren. Ook in deze tijd wordt samenwerking gezocht tussen kerken onderling en met maatschappelijke organisaties. Ook als burgemeester heb ik, samen met de kerken, deze verantwoordelijkheid enkele malen genomen.

De eerste keer ging het over armoede. Over minima zonder marge. Over de onderkant van de samenleving. De gemeente en de kerken zaten hierover op hetzelfde spoor. Wat de een naastenliefde noemde, noemde de ander solidariteit. Een ander voorbeeld: nine eleven. De aanslagen in New York op 9 september 2001 hadden ook hun weerslag op onze stad. Een open en eerlijke dialoog was noodzaak. Ook toen zaten de gemeente en de kerken op één golflengte. Alsof er geen gat was tussen de Domtoren (die van de gemeente is) en de Domkerk (een religieus centrum).

Ik ben er heel blij mee, Majesteit, dat we na de grote bijeenkomst 'In vrijheid verbonden' van 15 december 2005, hiernaast in de Domkerk, aan het slot van de viering van Uw Zilveren Regeringsjubileum, niet zijn overgegaan tot de orde van de dag. Dat we de dialoog kunnen voortzetten. Dat we onszelf de kans blijven gunnen elkaar te blijven inspireren. In een wereld die verandert. Een wereld waarin mensen als moderne nomaden rondzwerven. Een wereld die daardoor complexer wordt en waarin samen leven een opgave kan zijn, niet zomaar vanzelf tot stand komt. Je moet er wat voor doen. Respect voor anderen, ongeacht huidskleur, geslacht, geaardheid, leeftijd, opvattingen - zonder dat dat ontaardt in onverschilligheid. Het debat durven aangaan en kritiek kunnen incasseren, zonder dat dat ontaardt in onverdraagzaamheid.

Elkaar inspireren in het nieuwe jaar. Een jaar met nieuwe uitdagingen. Zoals de opwarming van de aarde, misschien wel de grootste uitdaging ooit. Dan is wederzijdse inspiratie een groot en belangrijk goed. Want die uitdagingen zal de mensheid als één man, als één vrouw tegemoet moeten treden. In naam van de volgende generaties.

Ik wens u allen een vruchtbare en inspirerende bijeenkomst toe.